

ZESPÓŁ SZKOLNO - PRZEDSZKOLNY NR 3

W WODZISŁAWIU ŚL.

im. KS. KARD. BOLESŁAWA KOMINKA

PROGRAM

WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

ROK SZKOLNY 2018/2019

„ Nie zawsze możemy kształtować lepszą przyszłość dla naszych dzieci, ale zawsze powinniśmy kształtować nasze dzieci dla czekającej je przyszłości”

(F.D.Roosevelt)

I. WPROWADZENIE

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka.

Jesteśmy Zespołem Szkolno – Przedszkolnym nr 3 w Wodzisławiu Śl.

Naszymi uczniami i wychowankami są dzieci w wieku od 3 do 14 lat.

Działamy po to, aby :

- **NASI UCZNIOWIE I WYCHOWANKOWIE**
byli solidnie przygotowani do dalszej nauki i życia w dynamicznie zmieniającym się świecie.
- **ICH RODZICE**
darzyli nas zaufaniem.
- **PRACOWNICY**
mieli satysfakcję z wykonywanej pracy.

MISJA NASZEJ PLACÓWKI:

- Szanuje godność i prawa każdego człowieka
- Przygotowuje młodych ludzi do świadomego i odpowiedzialnego decydowania o sobie
- Rozwija poczucie dumy z własnego miejsca zamieszkania
- Przygotowuje do pełnienia określonych ról w społeczeństwie i zjednoczonej Europie
- Szanuje prawo każdego człowieka do odmienności myśli, poglądów, wyboru dróg życiowych, oryginalności i kreatywnego myślenia.
- Zapewnia wszechstronny rozwój dziecka z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb, dbając o twórczą edukację i kreatywność wychowanków,
- Umożliwia zdobycie rzetelnej wiedzy i nauczanie przez wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną,
- Przygotowuje do kolejnych etapów edukacji oraz świadomego wyboru drogi życiowej,
- Rozwija pasje i zainteresowania dzieci poprzez bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych i udział w konkursach,
- Udziela uczniom pomocy pedagogicznej organizując zajęcia wyrównawcze oraz pomoc specjalistyczną dla uczniów z trudnościami w nauce,
- Zapewnia uczniom zdobycie umiejętności posługiwania się technologią informacyjną i komputerową,
- Wyposaża uczniów w umiejętności językowe ułatwiające nawiązywanie kontaktów i komunikowanie się w świecie,
- Wspomaga rodzinę w procesie wychowania koordynując oddziaływania wychowawcze placówki i domu rodzinnego,
- Wychowuje w duchu patriotycznym, uczy poszanowania historii narodu i tradycji regionu,
- Otwiera uczniów na korzyści płynące z zachowania pokoju, przestrzegania praw człowieka i integracji europejskiej,

- Stwarza możliwości korzystania z dóbr kultury i uwrażliwia na piękno,
- Wychowuje w duchu tolerancji i poszanowania odmienności innych osób,
- Gwarantuje bezpieczeństwo, propaguje zdrowy styl życia oraz promuje postawy proekologiczne,
- Angażuje rodziców i uczniów w kształtowanie oblicza szkoły,
- Współpracuje ze środowiskiem lokalnym,
- Uczy asertywności oraz rozwiązywania spraw trudnych i konfliktowych poprzez dialog i negocjacje,
- Umożliwia korzystanie z bogatej bazy dydaktyczno – rekreacyjnej.

Realizacja *Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego* zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szerokokorzystanego sukcesu. Zaspokajając potrzeby ucznia, nauczyciele, a w szczególności wychowawcy kształtują samodzielne myślenie, budują wzajemne zaufanie, uczą otwartości i tolerancji na drugiego człowieka, wskazują jak radzić sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, wprowadzają normy sprzyjające postawom etycznym, zdrowemu stylowi życia, wspólnie wypracowują sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, dostarczają wiedzę, dają osobiste wsparcie.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny jest zgodny z obowiązującymi aktami prawnymi:

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78, poz. 483 ze zm.) – art. 72;
2. Prawo Oświatowe (Dz.U. z 2017 poz. 59) ogłoszony 11.01.2017. obowiązujące od 1.09.2017r.;
3. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. 1997 nr 89, poz. 555 ze zm.) – art.304;
4. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. 1964 nr 43, poz. 296 ze zm.) – art. 572;
5. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.;
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (DzU 2009 nr 4, poz. 17);
7. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tekst jedn.: DzU 2002 nr 147, poz. 1231 ze zm.);
8. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (DzU 2005 nr 179, poz. 1485 ze zm.);
9. Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (tekst jedn.: DzU 2002 nr 11, poz. 109 ze zm.);
10. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r. (tekst jedn.: DzU 1996 nr 10, poz. 55 ze zm.);
11. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (DzU 1994 nr 111, poz.

- 535 ze zm.);
12. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (DzU 2005 nr 180, poz. 1493 ze zm.);
  13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie publicznych poradni specjalistycznych (DzU 2010 nr 228, poz. 1488);
  14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (DzU 2010 nr 228, poz. 1487);
  15. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem (DzU 2003 nr 26, poz. 226);
  16. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletniego w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych oraz młodzieżowych ośrodkach socjoterapii (DzU 2004 nr 178, poz. 1833 ze zm.);
  17. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (DzU 2010 nr 228, poz. 1490);
  18. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2008 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (DzU 2008 nr 7, poz. 38 ze zm.);
  19. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 3 października 2011 poz. 1245);
  20. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii, (Dz.U. z dnia 28 sierpnia 2015 r. poz. 1249);
  21. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad i organizacji udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017., poz 1591);
  22. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r., poz. 356).

"POKAŻ MI JAK TRAKTUJESZ INNYCH, A POWIEM CI KIM BĘDZIESZ" (BONNEAU)

WYCHOWANIE to proces wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Współdziałając w osiąganiu celów wychowawczych tj. pełnej dojrzałości w *czterech podstawowych sferach*: fizycznej, psychicznej – w tym m.in. emocjonalnej i intelektualnej – społecznej i duchowej. Dojrzałość fizyczną należy rozumieć jako prowadzenie zdrowego stylu życia, dojrzałość psychiczną – jako ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat, dojrzałość społeczną – jako konstruktywne pełnienie ról społecznych, a dojrzałość duchową – jako posiadanie konstruktywnego systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka. Dzieląc się odpowiedzialnością: wychowawca odpowiada za tworzenie warunków do rozwoju, zaś wychowanek za korzystanie z istniejących warunków w celu realizacji zadań rozwojowych.

NACZELNY CEL WYCHOWANIA to kształtowanie ucznia:

- przyjaznego, otwartego na świat, ludzi i wiedzę,
- poszukującego prawdy, dobra i piękna w otaczającym świecie,
- twórczo zaangażowanego w swój rozwój i odpowiedzialnego za siebie i innych,
- entuzjastycznie podejmującego różnorodne działania na miarę własnych możliwości i aspiracji,
- potrafiącego zaistnieć w społeczności środowiskowej, narodowej i europejskiej,
- świadomie korzystającego z dóbr kultury,
- o odpowiednio rozwiniętej odporności emocjonalnej koniecznej do racjonalnego radzenia sobie w nowych i trudnych sytuacjach.

CELE GŁÓWNE:

- **ZADANIA ZESPOŁU JAKO ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZEGO:**
  - opieka wychowawców nad biologicznym i psychologicznym rozwojem wychowanków,
  - ochrona wychowawcza nad działaniem ucznia w życiu społeczności środowiskowej,
  - przygotowanie wychowanka do samodzielnego życia,
  - skoordynowanie oddziaływań wychowawczych domu, szkoły i środowiska rówieśniczego,
  - rozwijanie zainteresowań uczniów,
  - pomoc rodzinie w zakresie pracy wychowawczej z dziećmi,
  - kształtowanie nawyków dbania o swoje zdrowie,
  - kształtowanie postawy szacunku dla osób starszych,
  - kształtowanie postawy szacunku i tolerancji wobec osób niepełnosprawnych,
  - realizacja programu „Szkoła promująca zdrowie”,

- uspołecznianie,
- budowanie dziecięcej wiedzy o świecie społecznym, przyrodniczym i technicznym,
- kształtowanie poczucia przynależności społecznej : do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej,
- stworzenie w bibliotece i świetlicy szkolnej warunków do pracy twórczej i intelektualnej,
- określenie zasad odbioru dzieci 6-letnich,

- **ZADANIA NAUCZYCIELA - WYCHOWAWCY:**

- kreowanie sytuacji, w których dziecko aktywnie rozwija wszystkie sfery swojej osobowości,
- kształtowanie umiejętności współistnienia i współdziałania w grupie rówieśniczej i społecznej, o różnych możliwościach i potrzebach, przez wspólną naukę, zabawę i wybór form spędzania wolnego czasu,
- budowanie obrazu własnej osoby w oparciu o rzetelną samoocenę,
- zaszczepienie postaw pozytywnego i zrównoważonego reagowania w sytuacjach trudnych oraz właściwego sposobu wyrażania ocen i sądów aprobujących lub negujących różne zachowania swoje i innych osób.

- **METODY PRACY:**

- gry i zabawy,
- dyskusje na forum grupy,
- scenki rodzajowe,
- twórczość plastyczna, techniczna i artystyczna dzieci,
- treningi umiejętności,
- projektowanie dokumentów,
- warsztaty poznawczo – doskonalące,
- warsztaty artystyczne,
- wycieczki:
  1. tematyczne,
  2. turystyczno – krajoznawcze,
  3. kulturalne.

- **FORMY PRACY:**

- indywidualne wykonywanie zadań,
- praca w zespołach zadaniowych,
- praca w grupach,
- praca indywidualna.

PROFILAKTYKA to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Program zawiera dwa rodzaje profilaktyki:

- pierwszorzędową – skierowaną do wszystkich uczniów i ich rodziców;
- drugorzędową – obejmującą uczniów już zdiagnozowanych.

W zakresie profilaktyki pierwszorzędowej obejmuje:

- promowanie zdrowego stylu życia i zdrowego odżywiania,
- informowanie o skutkach zachowań ryzykownych,
- wspieranie rozwoju zaspokajania potrzeb własnych,
- nawiązywanie prawidłowych relacji z rówieśnikami i dorosłymi,
- kształtowanie prawidłowej postawy korzystającej z dobrodziejstw techniki,
- zdobywanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i rozwiązywanie konfliktów.

W zakresie profilaktyki drugorzędowej obejmuje:

- działania umożliwiające wczesną identyfikację osób z grupy podwyższonego ryzyka.
- współpracę ze specjalistami,
- zajęcia socjoterapeutyczne,
- poradnictwo rodzinne.

Wśród różnych definicji profilaktyki szczególnie użyteczna w odniesieniu do potrzeb szkoły jest koncepcja Zbigniewa B. Gasia przyjmująca, że profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równoległe *trzy obszary działania*:

- **wspomaganie** wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności);
- **ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka**, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- **inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących**, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

CELE GŁÓWNE:

1. Udostępnienie społeczności szkolnej informacji niezbędnej do skutecznego zapobiegania i radzenia sobie z zagrożeniami dla własnego zdrowia, jakości życia, zmniejszenie czynników ryzyka zachorowania na różne choroby.
2. Kompetentne i szybkie reagowanie na pojawiające się w szkole sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu ludzi.
3. Kształtowanie w uczniach umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych.
4. Budowanie współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia oraz instytucjami prowadzącymi wspomaganie rodziny i promującymi zdrowy styl życia.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Upowszechnianie wśród młodzieży znajomości prawa i zasad przestrzegania go.
2. Zapobieganie wagarom.
3. Promowanie zdrowego stylu życia i odżywiania, ze szczególnym zwróceniem uwagi na szkodliwość fast foodów.
4. Kształtowanie postaw akceptowanych społecznie.
5. Stworzenie w szkole poczucia bezpieczeństwa.
6. Uświadamianie zagrożeń płynących z niewłaściwego korzystania z mediów.
7. Kształtowanie w uczniach odpowiednich postaw wobec ludzi słabszych, młodszych, ludzi starszych, chorych, niepełnosprawnych.
8. Uświadamianie uczniom negatywnych skutków działania środków psychoaktywnych, dopalaczy, napojów energetyzujących oraz następstw działania tych substancji.
9. Tworzenie pozytywnych relacji rówieśniczych, przeciwdziałanie agresji, szeroko pojętej przemocy, mobbingowi oraz wykluczeniu.
10. Przygotowanie uczniów do podejmowania pracy wolontariusza.
11. Współpraca z rodzicami w obszarze profilaktyki – wczesna interwencja – udzielanie pomocy.
12. Zwiększanie kompetencji rodziców poprzez propagowanie instytucji udzielających pomocy w sytuacjach problemowych.

- **Program profilaktyki uwzględnia następujące działania:**

- informacyjne,
- edukacyjne,
- integracyjne,
- wdrażające ustalone umiejętności,
- interwencyjne.

- **Oczekiwane efekty:**

1. Uzyskanie przez uczniów wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.
2. Uczeń utożsamia się ze środowiskiem szkolnym i odczuwa korzyści płynące z prowadzenia zdrowego stylu życia.
3. Uczeń zna zagrożenia współczesnego świata i potrafi im zapobiegać.
4. Rodzice i nauczyciele dysponują wiedzą z zakresu profilaktyki uzależnień.
5. Zwiększenie frekwencji uczniów na zajęciach szkolnych.
6. Świadomy udział rodziców w programach profilaktyki, warsztatach, pogadankach, akcjach profilaktycznych.

Zespół Szkolno-Przedszkolny prowadzi systematyczną **działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną** wśród uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów prawnych oraz nauczycieli, wychowawców i innych pracowników zespołu w celu przeciwdziałania uzależnieniom.

Działalność ta obejmuje działania uprzedzające mające na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji

psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów i wychowanków, charakteryzujących się nieprzestrzeganiem przyjętych dla danego wieku zwyczajowych norm i wymagań, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego ucznia lub wychowanka oraz jego otoczenia społecznego.

Działalność wychowawcza w placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- *fizycznej* – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- *psychicznej* – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- *społecznej* – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- *aksjologicznej* – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- *współpracę z rodzicami lub opiekunami prawnymi* uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
- *kształtowanie hierarchii systemu wartości*, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
- *wzmocnianie wśród uczniów i wychowanków więzi* z placówką oraz społecznością lokalną;
- *kształtowanie przyjaznego klimatu* w placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmocnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
- *doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców* w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków;
- *wzmocnianie kompetencji* wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
- *wspieranie edukacji rówieśniczej* i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w placówce polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji odurzających a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach;
- rozwijanie i wzmocnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów i wychowanków;
- kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;

- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji odurzających i uzależniających oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej;
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków i substancji odurzających i uzależniających, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole i placówce polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków i substancji, skierowanych do uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły lub placówki.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji odurzających;
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków i substancji;
- przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, zwanej dalej „ustawą”;
- informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole i placówce polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej. Działalność profilaktyczna obejmuje:

- *w przypadku profilaktyki uniwersalnej* – wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji,
- *w przypadku profilaktyki selektywnej* – wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
- *w przypadku profilaktyki wskazującej* – wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji, lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

II. SYLWETKA ABSOLWENTA

Absolwent naszej placówki jest:

- dobrym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków, posiadającym godność, poczucie własnej wartości, szanującym prawa innych,
- człowiekiem aktywnym, ciekawym świata i wiedzy, ma różnorodne zainteresowania, chętnie

- gromadzi różne wiadomości,
- człowiekiem uczciwym, tolerancyjnym i odpowiedzialnym, odróżniającym dobro od zła, kierującym się zasadami moralnymi,
- człowiekiem dbającym o własny rozwój duchowy, wrażliwym na piękno, szanującym dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki,
- człowiekiem dbającym o zdrowie i kondycję fizyczną oraz świadomym ich zależności od stanu środowiska naturalnego oraz sposobu życia.

Absolwent naszej szkoły potrafi obserwować własne zachowanie w różnych sytuacjach i ma świadomość swoich zalet i wad a także potrafi dokonywać samooceny i samokontroli. Rozumie potrzeby swoje i innych ludzi i bezpośrednio i otwarcie wyraża swoje prośby, sądy i oczekiwania. Jasno i konstruktywnie formułuje wypowiedzi i potrafi rozpoznać w swoim otoczeniu pozytywne wzorce a także rozumie potrzebę krytycznego podejścia do tychże wzorców. Potrafi współdziałać z innymi. Absolwent ma motywację do podejmowania właściwych decyzji i dokonywania prawidłowych wyborów jak również rozumie konieczność wyznaczania sobie celów i dążenia do ich osiągnięcia. Potrafi i chce się pozytywnie prezentować.

Działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym, zmieniającym się świecie.

III. DIAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW PLACÓWKI:

- **Zasoby osobowe i rzeczowe placówki:**

Placówka zatrudnia kadre pedagogiczną posiadającą wysokie kwalifikacje zawodowe. Dla zapewnienia sposobu na kreatywne rozwiązywanie problemów i tworzenie nowych perspektyw powołano zespoły zadaniowe. Kadra tworzy rzeczowy klimat współdziałania. W placówce panuje (miedzy dziećmi – rodzicami – pracownikami) atmosfera życzliwości i partnerstwa. Placówka systematycznie doskonali organizację i przebieg procesów wspomaganie i edukacji dzieci. Dyrektor motywuje nauczycieli do pracy na wysokim poziomie.

Zasoby osobowe placówki:

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania, rozszerzania i wzbogacania form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania,

praw uczniów, kompetencji organów szkoły,

- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych,
- uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy
- na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych

5. Pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc pedagogiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,

6. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

7. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności
- oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.

8. Pracownicy niepedagogiczni:

wspierają działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły, współpracują z kadrą pedagogiczną oraz dbają o bezpieczeństwo uczniów na terenie szkoły.

Zasoby rzeczowe placówki:

Pomieszczenia zespołu i jego wyposażenie, w tym środki dydaktyczne pozwalają na realizację przyjętych programów. Zadbane meble i kąciki zainteresowań oraz zabawki zachęcają do swobodnej zabawy, a atrakcyjnie wyposażone klasopracownie pozwalają na wszechstronny rozwój uczniów. Klasopracownie wyposażone są w multimedia, zaś sala gimnastyczna w odpowiednie sprzęty sportowe. Teren placówki sprzyja zabawom i zajęciom na powietrzu.

(Aneks nr 1).

• **Środowisko szkolne:**

Szkoła znajduje się w dzielnicy domów rodzinnych w Wodzisławiu Śl. mająca charakter podmiejski. Społeczność dzielnicy to ludzie znający się od pokoleń, jeśli nie osobiście to z widzenia, gdzie silnie są zakorzenione tradycje rodzinne oraz przywiązanie do środowiska

lokalnego. Zespół Szkolno - Przedszkolny znajduje się w centrum dzielnicy w pobliżu Kościoła. Jest niedużym budynkiem po generalnym remoncie, który posiada odpowiednio przystosowane klasopracownie, sale przedszkolne oraz dużą salę gimnastyczną, dobrze wyposażoną bibliotekę, salę komputerową, przytulną jadalnię. Do terenu szkoły należy również boisko (wyremontowane z odpowiednią i bezpieczną trawiastą nawierzchnią) oraz plac zabaw dla przedszkolaków i młodszych uczniów. Teren jest ogrodzony co zapewnia bezpieczeństwo dzieciom. Szkoła i obejście są monitorowane. Problemem położenia szkoły jest utrudniony dostęp do dóbr kulturalnych, które znajdują się w centrum miasta (kilka kilometrów od placówki) a także zły system komunikacji miejskiej. Również dostęp do instytucji pomocowych wiąże się z dojazdem do nich. W chwili obecnej na terenie dzielnicy nie ma żadnej instytucji wspomagającej. Szkoła stara się zapewnić swoim uczniom dostępność do różnego rodzaju kółek zainteresowań w taki sposób by oferta była zgodna z ich zainteresowaniami. Środowisko w jakim znajduje się szkoła jest środowiskiem o niewielkich potrzebach rozwijania własnych zainteresowań w związku z czym wiele pomysłów upadło ze względu na brak chętnych (np.: nauka tańca, zajęcia sportowe dla rodziców uczniów - siatkówka).

Cykliczne imprezy kulturalne w mieście:

- Festyn Dzielnicy Radlin II (maj)
- Kiermasz Szkolny Bożonarodzeniowy (grudzień)
- Dni Wodzisławia Śląskiego (czerwiec)
- Zakończenie Lata
- Juvenalia (WSHE)
- „Najcieplejsze miejsce na ziemi” – Festiwal reggae (sierpień)
- „Wodzisławski Jarmark Staroci” (pierwsza niedziela miesiąca)
- "Piknik Historyczno-Militarny" (3 maja)

- **Potencjał i możliwości rozwojowe:**

Potencjał i możliwości rozwojowe uczniów:

Do naszej szkoły uczęszczają uczniowie z różnych środowisk, reprezentujący różny potencjał edukacyjny i społeczny. Szkoła pozwala im na rozwijanie swoich możliwości zarówno w zakresie edukacyjnym, jak i społecznym, działa motywująco, dzięki czemu uczniowie osiągają wyższy niż na starcie zasób wiedzy a także wiarę w siebie, i w swoje możliwości rozwojowe. Oferta wszystkich zajęć dodatkowych daje możliwość rozwijania własnych zainteresowań i talentów. Zaangażowanie uczniów w różnego rodzaju aktywności ma odzwierciedlenie w osiągniętych wynikach oraz sukcesach pozaszkolnych. W naszej szkole uczniowie mają poczucie bezpieczeństwa oraz rodzinnej atmosfery. Włączamy uczniów w liczne akcje charytatywne – cykliczne oraz akcyjne (zbiórka karmy dla zwierząt, nakrętek itp.). W szkole uczą wykwalifikowani nauczyciele z których znaczna większość posiada stopień nauczyciela dyplomowanego oraz dodatkowe kwalifikacje zawodowe.

Do potencjału i możliwości rozwojowych placówki można zaliczyć:

- Wysoki poziom wykształcenia kadry pedagogicznej,
- Wysokie wyniki egzaminów,
- Sukcesy uczniów w konkursach o różnorodnej tematyce,
- Kreatywność i pomysłowość nauczycieli,
- Nawiązywanie do tradycji regionalnej,
- Sukcesy naszych absolwentów,
- Dobra i długa opieka nad dziećmi w świetlicy szkolnej.
- Szkoła promująca zdrowie, profilaktyka mycia zębów.

- Bogate wyposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne i potrzebny sprzęt,
- Swojskie i pyszne posiłki gotowane w szkolnej kuchni,
- Zmodernizowany budynek,
- Małoliczne klasy,
- Monitoring w szkole i w jej obejściu,
- Brak anonimowości,
- Integracja środowiska lokalnego
- Chłonne i chętne grono pedagogiczne do podnoszenia własnych kwalifikacji oraz ich aktywności, pracowitość.
- Dobra współpraca z rodzicami,
- Dobra współpraca z instytucjami,
- Chęć zamieszkania w dzielnicy (napływowi mieszkańcy),
- Chęć współpracy z innymi szkołami,
- Wysoka pozycja naszej szkoły wśród społeczności lokalnej,
- Chętni rodzice do współpracy i współdziałania na rzecz szkoły,
- Zaangażowanie uczniów w przedsięwzięcia szkolne,
- Współpraca z organizacjami znajdującymi się na terenie dzielnicy.

Projekty:

1. Szachy

Od początku roku szkolnego 2016/2017 nasza szkoła uczestniczy w projekcie: "Edukacja przez szachy". Inicjatywą tą objęci zostali uczniowie klas trzecich. Ma ona na celu rozwój edukacyjny dzieci poprzez naukę gry w szachy. Gra w szachy pozwala najmłodszym na rozwijanie ich wyobraźni, logicznego myślenia i inteligencji, ma również duży wpływ na ich psychikę. Grając w szachy dzieci uczą się bowiem radzić sobie ze stresem i porażką, ale również rozwijają m.in. swoją koncentrację, cierpliwość oraz wytrwałość. Ponadto uczą się szacunku do przeciwnika oraz postępowania według zasad fair play. Dzięki tej inicjatywie połączone zostały dwa ważne czynniki: nauka i zabawa, gdzie obok nauki przez działanie, mamy również edukację przez zabawę. Patronat nad projektem objęło Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Polski Związek Szachowy.

2. Scratch

Uczniowie mają możliwość zmierzenia się z programowaniem w języku Scratch, który umożliwia tworzenie interaktywnych historyjek, animacji oraz gier. Programowanie to odbywa się w sposób wizualny, ponieważ elementy języka mają kształt puzzli, które należy ułożyć w określonym porządku w celu stworzenia algorytmu. Zabawa z programowaniem rozpoczęła się na lekcjach zajęć komputerowych, gdzie uczniowie realizują innowację pedagogiczną "Programowanie w języku Scratch z zastosowaniem układu Arduino Uno".

3. Uczeń w Urzędzie

Uczniowie w tym roku szkolnym będą mogli zapoznać się z działalnością Urzędu Miasta oraz uzyskają potrzebną na przyszłość wiedzę dotyczącą składania podań, załatwiania spraw urzędowych oraz zapoznają się z formalną stroną stosownych dokumentów.

4. Kreatywność

Innowacja adresowana jest dla uczniów klas I - III i polega na identyfikowaniu, wspieraniu i rozwijaniu myślenia twórczego uczniów poprzez naukę stosowania metod i technik twórczego rozwiązywania zadań i problemów, jako strategia myślenia i uczenia się.

5. Karta rowerowa.

Uczniowie klas IV i V mają możliwość zapoznania się z zasadami ruchu drogowego, poznają znaki oraz zasady bezpiecznego poruszania się po drogach. Każdy uczestnik zajęć ma możliwość zdobycia

karty rowerowej, która uprawnia go do poruszania się rowerem po ulicy jako pełnoprawnego uczestnika ruchu drogowego.

6. "Umiem pływać"

Adresatami projektu są uczniowie klas III. Zajęcia odbywają się na pływalni, gdzie dzieci pod okiem instruktora uczą się pływać.

7. Doradztwo zawodowe.

Uczniowie klas IV - VIII rozwijają aktywność poznawczą w kierunku właściwej samooceny swoich możliwości psychofizycznych oraz osobowości w określaniu przydatności zawodowej. Kształtują świadome decyzje w wyborze kolejnej szkoły, a także są aktywizowani do poznawania różnych grup zawodowych oraz kierunków kształcenia i wymagań edukacyjnych z tym związanych.

8. Kółko szachowe.

Zajęcia prowadzone są dla osób chętnych do nauki gry w szachy. Prowadzone są dla dzieci od przedszkolaka po ucznia klasy VIII.

9. "Mała ojczyzna"

Uczniowie zapoznają się z historią, tradycjami, zabytkami swojego miasta i swojej miejscowości. Zapoznają się także z ciekawostkami związanymi z najbliższą okolicą oraz gwarą swojego regionu.

10. "Euroszoła"

Głównym celem projektu jest wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów i uczennic dziewięciu szkół poprzez wdrożenie programów rozwojowych z zakresu rozwoju kompetencji kluczowych poprzez niwelowanie trudności i niepowodzeń szkolnych, łamanie barier komunikacyjnych, kształtowanie prawidłowej postawy u uczniów i uczennic z wadami postawy, wzrost poczucia własnej wartości oraz motywacji do nauki, wzmocnienie znaczenia kompetencji kulturalnej, rozwój doradztwa edukacyjno-zawodowego i wspieranie uczniów zagrożonych wypadnięciem z systemu szkolnictwa poprzez przekazanie pozytywnej perspektywy jaką jest zdobycie odpowiedniego dla siebie zawodu poprzez odpowiednią edukację.

11. "Eko styl"

Jest to program profilaktyki zdrowotnej, który ma na celu podniesienie świadomości ekologicznej dzieci oraz wdrażania do postaw proekologicznych.

12. "Kompletnie wykształceni"

Projekt unijny, związany z nabywaniem nowych umiejętności i nowej wiedzy z zakresu języka angielskiego, matematyki, przyrody. Zajęcia prowadzone są w kręgach zainteresowań jako kółka pozalekcyjne. Projekt adresowany jest do wszystkich uczniów, którzy chcą poszerzać swoje horyzonty, nabyć nowe umiejętności czy też doskonalić już nabyte.

13. "Aktywna tablica"

Projekt ma na celu rozwijanie szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych, a także umiejętności korzystania ze sprzętu internetowego i tablic multimedialnych.

14. "Nowe horyzonty edukacji".

Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej to odbywające się przez cały rok szkolny projekcje kinowe dla uczniów, realizowane w ramach cykli tematycznych, dostosowanych do wszystkich etapów edukacyjnych. Każdy pokaz poprzedza prelekcja multimedialna wprowadzająca uczestników w tematy podejmowane w danym filmie. Cały program NHEF jest zgodny z podstawą programową i rekomendowany przez MEN.

15. Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa.

Realizacja zadań w ramach projektu promującego czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży.

Projekty społeczne realizowane w mieście:

L.P	Nazwa projektu	Zakres realizowanych zadań
1.	"Lepsze jutro"	<ul style="list-style-type: none"> - integracja i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, zawodowemu - wzrost kompetencji społecznych i zawodowych - reintegracja społeczna - poprawa jakości życia oraz sytuacji materialno – bytowej
2.	"Kompetentnie wykształceni"	<p>Celem projektu jest wyrównanie dysproporcji w zakresie osiągniętych przez naszych uczniów i uczennice wyników egzaminów końcowych poprzez m.in. kształtowanie i rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych, wsparcie szkół w procesie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wsparcie ucznia młodszego. Wyrównywanie różnic w wynikach nauczania w wodzisławskich szkołach będzie również rezultatem podniesienia i uzupełniania kwalifikacji nauczycieli zatrudnionych w tych placówkach. W ramach projektu odbywać będą się m.in zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia nakierowane na prace z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, zajęcia rozwijające zainteresowania przedmiotami matematyczno-przyrodniczymi - fizyka, chemia, biologia, zajęcia rozwijające kreatywność, zajęcia szachowe, zajęcia logopedyczne itp.</p>
3.	"Gotowi na zmiany"	<p>Celem projektu będzie łagodzenie skutków bezrobocia poprzez aktywizację zawodową 45 bezrobotnych zarejestrowanych w PUP. Projekt skierowany do osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zwłaszcza bezrobotnych mieszkańców obszarów rewitalizowanych w Wodzisławiu Śląskim (Stare Miasto), Rydułtowach (Osiedle Karola) oraz Radlinie (Kolonja Emma).</p>
4	"Środowiskowy Interfejs Pomocowy"	<p>Celem projektu jest wsparcie społeczne i zawodowe osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności osób z terenów rewitalizowanych. Podjęte zostaną działania na rzecz rozwoju usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych z uwzględnieniem priorytetyzacji w kierunku środowiskowej formuły świadczenia, w tym działania prowadzone na miejscu zamieszkania, obejmujące rozwój usług opiekuńczych w oparciu o nowoczesne technologie, teleopiekę, aktywizację środowisk lokalnych oraz wolontariat w celu stworzenia społecznych form samopomocy przy wykorzystaniu nowych technologii.</p>

5	"Mieszkania chronione szansą na lepsze życie"	Przedmiotem projektu jest przystosowanie budynku przy ul. Wolności 24 w Wodzisławiu Śląskim na mieszkania chronione. Budynek powstał w latach sześćdziesiątych XX. wieku, w ostatnich latach funkcjonował jako obiekt służby zdrowia, obecnie nie jest użytkowany. Zaprojektowano zmianę sposobu użytkowania pomieszczeń na mieszkania chronione, przystosowanie ich do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz zagospodarowanie terenu wokół budynku. Zaplanowano roboty budowlane, modernizację instalacji elektrycznej, modernizację instalacji wodno – kanalizacyjnych oraz zagospodarowanie terenu. W obiekcie udostępnione zostaną 2 mieszkania chronione, łącznie dla co najmniej 11 osób.
6	„Oaza aktywności”	<p>Celem bezpośrednim projektu jest poprawa spójności przestrzennej i ożywienie społeczne miasta poprzez aktywizację społeczno-zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w obrębie obszaru rewitalizacji Stare Miasto.</p> <p>Cele pośrednie projektu to m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystanie dużego potencjału, jaki posiada teren przy ul. Wałowej 30 w Wodzisławiu Śląskim; • powstanie użytecznej społecznie atrakcyjnej przestrzeni publicznej; • stworzenie obszaru rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców Starego Miasta, zwłaszcza dzieci oraz seniorów; • stworzenie miejsca oferującego wsparcie i podniesienie kwalifikacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, zwłaszcza kobiet nieaktywnych zawodowo; • przeciwdziałanie zjawiskom bezrobocia i bierności zawodowej; • większa integracja społeczna mieszkańców Starego Miasta poprzez organizowanie na zrewitalizowanym terenie festynów, pikników, wydarzeń kulturalnych; • poprawa bezpieczeństwa i poczucia bezpieczeństwa oraz przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznej; • poprawa jakości życia mieszkańców miasta i powiatu; • polepszenie wizerunku miasta i powiatu.

1) W mieście Wodzisław Śląskim działają następujące organizacje:

- Fundacja Wodzisławskie Centrum Inicjatyw Międzynarodowych
- Chór Mieszany JADWIGA

- Towarzystwo Przyjaciół Państwowej Szkoły Muzycznej I st.
- Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne UFF
- Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego
- Stowarzyszenie Sympatyków Zespołu Tanecznego „Miraż” z siedzibą w WCK
- Stowarzyszenie „BASZTA”
- Towarzystwo Pomocy Św. Brata Alberta
- Koło wodzisławskie
- Fundacja Fenix “Powstań do Życia”
- „Lepsze jutro dla Górnika”
- „Razem na Szybiku”
- Fundacja Szkolna Ekonomik
- Fundacja „Wspólnota Dobrej Woli”
- Związek Harcerstwa Polskiego Komenda Hufca Ziemi Wodzisławskiej
- Stowarzyszenie Rodzin Katolickich
- Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Archidiecezji Katowickiej przy Parafii Św. Herberta
- Stowarzyszenie Braci Górniczej
- Stowarzyszenie „Wodzisławski Uniwersytet Trzeciego Wieku”
- Stowarzyszenie Wychowanków Zespołu Szkół im. 14 Pułku Powstańców Śląskich
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
- Związek Strzelecki „Strzelec” Organizacja Społeczno-Wychowawcza
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział rejonowy Wodzisław Śląski
- Polski Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i byłych Więźniów Politycznych Koło w Wodzisławiu Śląskim
- Stowarzyszenie Przejrzysty Wodzisław
- Rodzinny Ogród Działkowy „Rozkwit”
- Rodzinny Ogród Działkowy „Gajówka”
- Rodzinny Ogród Działkowy „Narcyz”
- Rodzinny Ogród Działkowy „Pod lipą”
- Rodzinny Ogród Działkowy „Transportowiec”
- Rodzinny Ogród Działkowy „Kolejarz”
- Rodzinny Ogród Działkowy „Sielanka”
- Rodzinny Ogród Działkowy „Róża”
- Regionalne Stowarzyszenie Kulturalne Klub Opieki Diennej nad Dziećmi „Wyspa Skarbów”
- Stowarzyszenie Głos Wodzisławski
- Cech Rzemieślników i innych Przedsiębiorców w Wodzisławiu Śląskim
- Izba Gospodarcza w Wodzisławiu Śląskim
- Ochotnicze Straże Pożarne:
  - Oddział Powiatowy Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Wodzisławiu Śląskim
  - OSP Jedłownik
  - OSP Kokoszyce
  - OSP Radlin II
  - OSP Turzyczka
  - OSP Zawada
- Towarzystwo Entuzjastów Kolei

- Śląski Klub Motorowy
- Automobilklub Śląski
- Automobilklub Śląski Koło Środowiskowe Osób Nieślyszących
- Polskie Towarzystwo Turystyczno – Krajoznawcze
- Biuro Obsługi ruchu Turystycznego w Wodzisławiu Śląskim
- Stowarzyszenie Fotobalans
- GRH Powstaniec Śląski
- Klub Sportowy FORMA
- Klub Sportowy „Gosław” Jedłownik
- Klub Sportowy „Wicher Wilchwy”
- Ludowy Klub Sportowy „Naprzód46” Zawada
- Klub Piłkarski „Odra 1922” Wodzisław Śląski
- Wodzisławska Szkoła Piłkarska
- Międzyszkolny Klub Sportowy w Wodzisławiu Śląskim
- Uczniowski Klub Sportowy „Strzał Wodzisław” przy SP 21
- Uczniowski Klub Sportowy „Baszta”
- Młodzieżowy Klub Piłkarski „ODRA CENTRUM”
- Klub Rekreacyjno-Sportowy TKKF „Relaks”
- Klub Karate Kyokushin
- Klub Sportowy TKKF „Karlik”
- Ognisko TKKF „Ju-Jitsu Tygrys Team”
- Ognisko TKKF „Karate-Do”
- Wodzisławskie Towarzystwo Sportowe Judo „SATORI”
- Młodzieżowy Klub Sportowy Zorza Wodzisław Śląski
- Klub Sportowy 25 Kokoszyce
- Uczniowski Klub Sportowy „Diament Jedynka” w Wodzisławiu Śląskim
- Uczniowski Klub Sportowy LAMPART Wodzisław Śląski
- Uczniowski Klub Sportowy TEMPO
- Uczniowski Klub Sportowy "Piątka"
- Wodzisławskie Centrum Sportów Walki
- Stowarzyszenie Promocji Aktywnego Wypoczynku „SPA”
- Polski Związek Hodowców Gołębi Pocztowych
- Polski Związek Skata. Okręg Śląsk-Południe
- Polski Związek Wędkarski Koło Wodzisław Śląski
- Polskie Towarzystwo Numizmatyczne Oddział Wodzisław Śląski
- Stowarzyszenie Pszczelarzy „Stara Barć” w Wodzisławiu Śląskim
- Koło Łowieckie „Pod Klonem” w Wodzisławiu Śląskim
- Rodzinny Ogród Działkowy „Gajówka”
- Pracowniczy Ogród Działkowy: „Rozkwit”, „Kolejarz”, „Róża”, „Pod Lipą”, „Narcyz”, „Słonecznik”, „Transportowiec”, „Baszta”
- Uczniowski Klub Sportowy
- Stowarzyszenie Karkoszka CUP
- Miejski Klub Honorowych Dawców Krwi
- Fundacja MEDHOUSE

- Oddział Powiatowy Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego
- Stowarzyszenie Diabetyków w Wodzisławiu Śląskim
- Wodzisławskie Stowarzyszenie Amazonek
- Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim
- Polski Związek Niewidomych
- Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych
- Stowarzyszenie Poszkodowanych w Wypadkach Drogowych „Przyjazna Droga”
- Polski Związek Niewidomych Koło Wodzisław Śląski
- Integracyjna Świetlica Terapii Zajęciowej „Równi wobec siebie”
- Związek Inwalidów Wojennych RP Zarząd Oddziału w Wodzisławiu Śląskim
- Stowarzyszenie Przyjaciół i Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Razem Rażniej”
- Stowarzyszenie na Rzecz Zwierząt – Koty Psy i My
- Zespół Charytatywny Parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny
- Towarzystwo Charytatywne „Rodzina”
- Koło Młodzieżowe Towarzystwa Miłośników Ziemi Wodzisławskiej przy Zespole Szkół Ekonomicznych w Wodzisławiu Śląskim
- Stowarzyszenie „Nasz Wodzisław”
- Towarzystwo Miłośników Ziemi Wodzisławskiej
- Szkolny Klub Europejski przy Zespole Szkół Technicznych w Wodzisławiu Śląskim
- Wodzisławskie Stowarzyszenie Integracji Europejskiej

- **Sukcesy szkoły:**

Wyniki konkursów i zawodów:

Rok szkolny 2012/ 2013.

1. Międzynarodowy Konkurs Matematyczny „Kangur” – **wyróżnienie.**
2. Międzyszkolny Konkurs Przyrodniczo-Matematyczny kl. IV-VII powiatu wodzisławskiego – **III miejsce.**
3. Ogólnopolski Konkurs „Młody Lingwista” – **III miejsce.**
4. Międzyregionalny Konkurs Języka Angielskiego – **wyróżnienie.**
5. Regionalny Konkurs Języka Angielskiego – **III miejsce.**
6. Międzyszkolny Konkurs Języka Angielskiego w kategorii kl. V – **III miejsce** oraz w kategorii kl. VI – **III miejsce.**
7. Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym (etap powiatowy) – **I miejsce.**
8. Terenowe Biegi Przelajowe „Biegać każdy może trochę lepiej lub trochę gorzej” – **I i III miejsce.**
9. Powiatowy Konkurs Plastyczny „Ozdoby wielkanocne” – **III miejsce.**
10. Miejski konkurs Ortograficzny – **I miejsce.**
11. Miejski Konkurs Matematyczny – **I i III miejsce.**
12. XVI Międzyszkolny Konkurs Ekologiczny kl. I – III – **II miejsce.**
13. Miejski Konkurs Recytatorski – **II miejsce.**
14. Rejonowy Konkurs Piosenki „Nutka” – **II miejsce.**
15. Miejski Przegląd Zespołów Artystycznych „Maska 2013” w kategorii zespół wokalny – **I miejsce.**

16. XV Miejski Festiwal Widowisk Jasełkowych - Konkurs Kolęd – **I miejsce**.
17. Akademia Zdrowego Przedszkolaka – **certyfiakat**.
18. **Certyfiakat** Społecznie Zaangażowanej Placówki za udział w drugiej edycji ogólnopolskiej kampanii „Wszystkie kolory Świata” zorganizowanej przez UNICEF.
19. Ogólnopolski Konkurs Nauk Przyrodniczych „Świetlik” – **3 wyróżnienia**.

Rok szkolny 2013/2014.

1. Przegląd Szkolnych Zespołów Artystycznych "Maska" w kategorii zespół wokalny - zespół "Moderato" – **I miejsce**.
2. Powiatowy Konkurs Wokalny "Śpiewajmy naszemu Chopinowi" – **I miejsce**.
3. Powiatowy Konkurs - Dyktando z j. angielskiego – **III miejsce**.
4. Międzynarodowy Konkurs Matematyczny "Kangur" - **wyróżnienie**.
5. Miejski Konkurs Matematyczny kl. I - III – **II miejsce**.
6. Miejski Konkurs Ekologiczny kl. I - III – **II miejsce**.
7. Ogólnopolski Konkurs Matematyczny "Plus - Minus" – **wyróżnienie**.
8. Ogólnopolski Konkurs Czytelniczy "I Ty bądź czytelnym" – **wyróżnienie**.
9. Ogólnopolski Konkurs Nauk Przyrodniczych "Świetlik" – **wyróżnienie**.
10. Powiatowy Turniej Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego – **II miejsce drużynowo**.
11. **Certyfiakat** Śląskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie.
12. Ogólnopolski Konkurs "Młody Lingwista" – **III miejsce**.

Rok Szkolny 2014/2015.

1. Konkurs MASKA – **I miejsce** (zespół wokalny Moderato).
2. Konkurs plastyczny „Zwierzaka mam i o niego dbam” – **I miejsce**.
3. Konkurs plastyczny” Mikołajkowe marzenia” (PP) – **III miejsce**.
4. Konkurs plastyczny” Święty Mikołaj przyjacielem dzieci” – **III miejsce**.
5. Konkurs plastyczny” Kartka urodzinowa dla misia” – **II i III miejsce**.
6. Konkurs Ekologiczny kl. IV-VI – **I miejsce**.
7. Festiwal Kultury Przedszkolnej – **III miejsce**.
8. Konkurs plastyczny „Kartka wielkanocna” (PP) – **II miejsce**.
9. Konkurs „Palma Wielkanocna”(PP) – **I miejsce i III miejsce**.
10. Konkurs Języka Angielskiego kl.I-III – **II miejsce**.
11. Konkurs Matematyczny klas I-III – **I miejsce**
12. Turniej Tenisa Stołowego – **I miejsce i III miejsce drużynowo**.
13. Miejski Konkurs Ortograficzny – **III miejsce**.
14. Konkurs Ekologiczny dla klas I-III – **III miejsce**.
15. Konkurs Wokalny SING ALONG – **I miejsce**.
16. Konkurs Języka Angielskiego – **III miejsce**.
17. Konkurs NUTKA – **II miejsce**
18. Powiatowy Konkurs Matematyczny dla klas V – **III miejsce**.
19. Konkurs przyrodniczy kl. IV-VI – **III miejsce**.
20. Konkurs plastyczny „Moje przedszkole” – **III miejsce**.
21. Turniej Koszykówki – **III miejsce dziewcząt**.
22. Turniej Koszykówki – **IV miejsce chłopców**.
23. Powiatowy konkurs Ortograficzny kl. I-III – **III miejsce**.

24. Regionalny konkurs „Poczuj świąteczną energię, własnoręcznie zrób ozdobę, czekaj na nagrodę”- **podwójne wyróżnienie.**
25. XIX Regionalny konkurs Recytatorski kl. I-III – **I miejsce.**
26. Powiatowy Konkurs Piłki Siatkowej Dziewcząt – **III miejsce**
27. Konkurs plastyczny” Wielkanocna Kartka” – **wyróżnienie.**
28. Wojewódzki Konkurs na Lalkę Szmaciankę – **II miejsce.**
29. Wojewódzki Konkurs Recytatorski - **I miejsce.**
30. Konkurs Logicznego Myślenia - **wyróżnienie.**
31. Stypendiada Wczesnoszkolna-konkurs ortograficzny : **I miejsce.**
32. Stypendiada Wczesnoszkolna-konkurs matematyczny PLUSIK -**wyróżnienie.**
33. Stypendiada Wczesnoszkolna-konkurs plastyczny - **II miejsce** i tytuł **Laureata i Orła Plastycznego** oraz **wyróżnienia** : tytuł **Finalisty i Orła plastycznego.**

Rok szkolny 2015/2016.

1. Wiosenne Konfrontacje Artystyczne „MASKA 2016” – **I miejsce** Zespół Wokalny „Moderato”
2. Miejski Konkurs Ekologiczny kl. IV – VI – **III miejsce.**
3. Miejski Konkurs Recytatorski „Pippi Pończoszarka”(Biblioteka Miejska) – **I miejsce.**
4. Międzyszkolny Konkurs Mitologiczny – **I miejsce.**
5. Miejski Konkurs Ortograficzny kl I - III – **I miejsce.**
6. Miejski Konkurs Matematyczny kl. I – III – **II miejsce.**
7. Miejski Konkurs Ekologiczny kl. I – III – **II miejsce.**
8. Rejonowy Konkurs Recytatorski kl. I – III – **I miejsce.**
9. Bieg Serwisu Wodzisławskiego – **II miejsce.**
10. Powiatowy Konkurs Wiedzy z Przyrody – **I miejsce.**
11. Powiatowy Konkurs „Fryderyk Chopin – Życie i Twórczość” – **III miejsce.**
12. Powiatowy Konkurs Piosenki „Nutka 2016” – **I miejsce i II miejsce.**
13. Powiatowy półfinał mini piłki siatkowej dziewcząt – **II miejsce.**
14. Powiatowy Turniej Tenisa Stołowego – **III miejsce.**
15. Konkurs Wiedzy Ekologicznej organizowany przez ZPKWŚ* Rudy – **II miejsce drużynowo.**
16. Wojewódzki Finał XIII Edycji Konkursu Wiedzy Ekologicznej organizowany przez ZPKWŚ* Będzin – **II miejsce drużynowo.**
17. Wojewódzki Konkurs na Lalkę Szmaciankę – **I miejsce.**
18. Ogólnopolski Konkurs Czytelniczy „Abecadło” – Stypendiada Wczesnoszkolna – **I miejsce.**
19. Ogólnopolski Konkurs Przyrodniczy „Świetlik” – **2 wyróżnienia.**
20. Ogólnopolski Konkurs Matematyczny „Kangurek” (kl. I – III) – **3 wyróżnienia.**
21. Ogólnopolski Konkurs Matematyczny „Plusik” – Stypendiada Wczesnoszkolna – **wyróżnienie.**
22. Ogólnopolski Konkurs Plastyczny „Plastuś” – Stypendiada Wczesnoszkolna – **dwa wyróżnienia.**

Rok szkolny 2016/2017.

1. Konkurs plastyczny ”Świat dinozaurów” -**II miejsce.**
2. Konkurs recytatorski „Zwierzęta w poezji przedszkolaka” -**II miejsce.**
3. Konkurs plastyczny „Zwierzęta z recydingu” - **II miejsce.**

4. Konkurs plastyczny „Wiosna w błękitnej sukience” - **I miejsce.**
5. Konkurs plastyczny „Moja rodzina” - **III miejsce.**
6. XII Powiatowy Konkurs Piosenki” Nutka”-**wyróżnienie.**
7. Powiatowy Konkurs Recytatorski(język angielski) - **III miejsce.**
8. „ Między przedszkolna Olimpiada Sportowa”- **III miejsce drużynowe.**
9. Konkurs literacki "Bajka o moim mieście" - **wyróżnienie.**
10. Międzynarodowy Konkurs Matematyczny „Kangurek”-**wyróżnienie**
11. Miejski konkursie programowania w języku Scratch z zastosowaniem układu Arduino Uno - **II miejsce.**
12. Udział uczniów w Międzynarodowym Konkursie Matematycznym „Kangur - **wyróżnienie.**
13. Międzyszkolny Konkurs „Let’s Talk” - **II miejsce, III miejsce i wyróżnienie.**
14. Konkurs piosenki „ Sing Along” - **I miejsce i III miejsce.**
15. VI Międzyregionalny Konkurs z j. angielskiego -**IV miejsce.**
16. Powiatowy Konkurs Recytatorski z j.angielskiego – **III miejsce.**
17. Konkurs mitologiczny - **II miejsce.**
18. Miejski Konkurs Ekologiczny - **I miejsce.**
19. Konkurs ekologiczny zorganizowany przez ZPKWŚ w Rudach -**III miejsce drużynowo.**
20. Ogólnopolskim Konkursie Nauk Przyrodniczych „Świetlik”-**wyróżnienia.**
21. Ogólnopolski Konkurs Recytatorski -**III miejsce.**
22. Konkurs SING ALONG -**I miejsce**
23. Powiatowy Konkurs Historyczny - **I miejsce.**
24. Wiosenne Konfrontacje Artystyczne -**I miejsce.**
25. Miejski Konkurs Wokalny „NUTKA” - **I oraz II miejsce + wyróżnienie.**
26. Powiatowy Konkurs o F. Chopinie - **II miejsce drużynowo.**
27. Miejski Konkurs Plastyczny „Nie truj sąsiada”- **II miejsce.**

Rok szkolny 2017/2018.

1. Ogólnopolski Konkurs Nauk Przyrodniczych „Świetlik”- **I miejsce/nagroda główna , II miejsce/nagroda oraz wyróżnienie,**
2. Regionalny Konkurs Literacki „Moje marzenia i prawa - **II miejsce,**
3. Konkurs Wiedzy Ekologicznej organizowany przez Zespół Parków Krajobrazowych Woj. Śląskiego (I etap) - **II miejsce drużynowo oraz awans do etapu wojewódzkiego,**
4. Powiatowy Konkurs „SING ALONG” w kategorii I-III - **II miejsce,**
5. Powiatowy Konkurs „SING ALONG” w kategorii IV-VII - **III miejsce,**
6. Powiatowy Konkurs Historyczny - **III miejsce,**
7. Powiatowy Konkurs Z Przyrody Dla Uczniów Szkoły Podstawowej - **I miejsce ,**
8. Powiatowy Konkurs Plastyczny – Origami - **I miejsce,**
9. Powiatowy Konkurs Języka Angielskiego - **III miejsce,**
10. Wiosenne Konfrontacje Artystyczne MASKA 2018 - **II miejsce,**
11. Miejski Konkurs Ekologiczny Kl. IV – VII - **I miejsce i II miejsce,**

12. Miejski Konkurs Matematyczny kl. I – III - **II miejsce**,
13. Miejski Konkurs Recytatorski kl. I – III - **I miejsce i II miejsce**,
14. Miejski Konkurs Doradztwa Zawodowego - **II miejsce**,
15. Wodzisławski Festiwal Szkół Podstawowych klas III - **I miejsce i III miejsce**,
16. Ogólnopolski Konkurs Nauk Przyrodniczych „Świetlik” - **I miejsce/nagroda główna**,
17. Wojewódzki Konkurs Sudoku dla Uczniów Gimnazjów i Uczniów Kl. VII Szkół Podstawowych - **tytuł finalisty (dwie osoby)**,
18. Powiatowy Konkurs Z Przyrody Dla Uczniów Szkoły Podstawowej - **I miejsce**,
19. Wodzisławski Festiwal Szkół Podstawowych klas III – Szachy - **I miejsce i III miejsce**.

- **Problemy szkoły:**

- Brak podstawowych zasad kultury słownej wśród uczniów,
- Nieumiejętność korzystania ze środków masowego przekazu w szczególności z portali społecznościowych,
- Cyberuzależnienia (komputer, telefon)
- Zachowania niebezpieczne w czasie przerw lekcyjnych (bieganie, popychanie),
- Przemoc psychiczna i słowna wśród uczniów.
- Brak przygotowania uczniów do zajęć lekcyjnych.

- **Analiza dotychczasowych metod:**

Stosowane metody pracy z uczniami takie jak: gry i zabawy, twórczość plastyczna, techniczna i artystyczna dzieci, treningi umiejętności, projektowanie dokumentów, warsztaty (poznawczo – doskonalące, artystyczne), wycieczki (tematyczne, turystyczne – krajoznawcze, kulturalne) sprawdzają się i przynoszą pozytywne efekty. Metodą, która sprawia nadal spory problem uczniom to dyskusja na forum czy też tzw. "burza mózgów". Metoda ta nadal jest wykorzystywana i uczniowie przekonują się do niej coraz częściej, chcą dyskutować i zabierać głos na forum grupy jednakże nadal spora liczba uczniów niechętnie zabiera głos. W związku z problemem jaki stwarza dla dzieci metoda wypowiedzi na forum, w szkole odbywają się cykliczne treningi dyskusji na forum prowadzone przez Stowarzyszenie "Epsilon" z Bielska - Białej.

- **Potrzeby rozwojowe nauczycieli:**

W placówce kadra pedagogiczna bardzo często podejmuje szkolenia, które są dla nich istotne do dalszej pracy, podnoszą kwalifikacje, poszerzają horyzonty. Bardzo często szkolenia i warsztaty podejmowane są we własnym zakresie zgodnie z zainteresowaniami i predyspozycjami nauczycieli. W 2017 roku odbyło się szkolenie z zakresu sposobów pracy z dzieckiem Autystycznym i Zespołem Aspergera. Nauczyciele poprosili o dodatkowe szkolenie dotyczące kompetencji kluczowych. Powyższe szkolenie odbędzie się w bieżącym roku szkolnym.

- **Instytucje i organizacje wspierające szkołę:**

- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Wodzisławiu Śl.,
- Sąd Rejonowy wydział Rodzinny i Nieletnich w Wodzisławiu Śl. oraz wydział Kuratorski,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śl. oraz Asystenci Rodzin,

- Komenda Policji w Wodzisławiu Śl. oraz Dzielnicowy,
- Straż Miejska w Wodzisławiu Śl.,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Poradnia Terapii Uzależnień "Fenix" w Wodzisławiu Śl.
- Niepubliczny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli "Helios" w Rybniku,
- Biblioteka Miejska filia Radlin II
- OSP Radlin II
- ks. Proboszcz parafii Św. Marii Magdaleny w Wodzisławiu Śl.
- Koło Gospodyń Wiejskich Radlin II
- Rada Dzielniczy Radlin II
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu ŚL.

IV. HARMONOGRAMY PRACY:

- **Po dokonaniu analizy problemów występujących w ubiegłym roku szkolnym w bieżącym roku należy:**
  - należy szybko informować rodziców/opiekunów uczniów o zachowaniach niezgodnych z regulaminem placówki
  - należy zintensyfikować działania promujące kulturalne słownictwo, przeciwdziałać wulgaryzmom, używanie "Magicznych słów" (dzień dobry, do widzenia, przepraszam itp.),
  - należy zintensyfikować działania profilaktyczne z zakresu cyber uzależnień i przemocy,
  - należy zwracać każdorazowo uwagę na zachowania naganne uczniów; a wśród rodziców należy szerzyć wiedzę dotyczącą stosowanych w szkole form i metod, pomocy uczniom i zapobiegania przemocy i agresji;
  - należy zachęcać rodziców do większego zainteresowania się problemami własnych dzieci - pedagogizacja rodziców, warsztaty dla rodziców.

Analiza została dokonana na podstawie ewaluacji wewnętrznej placówki w roku szkolnym 2017/2018, rozmów i obserwacji uczniów, rozmów z nauczycielami oraz rodzicami a także ankiet adresowanych do rodziców uczniów klasy I. (Aneks nr 2 - raport z ewaluacji)

STRATEGIA PLANU

WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

ADAPTACJA UCZNIÓW KLAS PIERWSZYCH DO WARUNKÓW SZKOLNYCH		
ZADANIA	FORMY REALIZACJI / WSPÓLPRACA Z RODZICAMI	INNE SPOSOBNOŚCI WYCHOWAWCZE
Wspieranie dziecka oraz jego rodziny w nowej sytuacji	-Częste rozmowy z rodzicami i uczniami, -Zorganizowanie spotkania z pedagogiem.	Przeprowadzenie lekcji otwartej dla rodziców.
Budowanie pomostu pomiędzy doświadczeniami przedszkolnymi i szkolnymi	-Dominacja na lekcjach w tym okresie zabaw, gier i sytuacji zadaniowych, -Minimalizowanie negatywnych przeżyć dziecka, związanych z pierwszymi dniami pobytu dziecka w szkole.	Organizowanie zajęć integracyjnych i adaptacyjnych.
SFERA ROZWOJU INTELEKTUALNEGO		
I. Uczeń wykorzystuje swoją wiedzę w praktyce	Wykonywanie gazetek, plansz itp. np. techniką komputerową. Udział w konkursach wiedzy. Organizowanie imprez klasowych. Zachęcanie rodziców do wykorzystywania wiedzy i umiejętności dzieci w sytuacjach codziennych. <ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie rodziców do monitorowania korzystania dziecka z internetu, ze szczególnym zwróceniem uwagi na szanowanie praw autorskich i przemoc w sieci. 	Wykorzystanie dóbr internetowych do wykonywania projektów oraz korzystanie z dóbr kulturalnych jak: muzeum, teatr, filharmonia itp.
II. Uczeń ma zainteresowania i aktywnie je rozwija.	Moje zainteresowania: - Poznanie zainteresowań uczniów, zajęcia dotyczące hobby - co zbieramy i dlaczego? - Prezentacja zainteresowań	Zajęcia pozalekcyjne: kółko wokalne - taneczne, kółko plastyczne, muzyczne, teatralne, SKS; inne koła zainteresowań:

<p>III. Uczeń umie prezentować swoje przemyślenia</p> <p>IV. Uczeń umie dokonywać samooceny w zakresie wiedzy.</p> <p>V. Uczeń jest twórczy w rozwiązywaniu problemów.</p> <p>VI. Uczeń potrafi</p>	<p>uczniów: zbiory, trofea itp.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informacja dla rodziców. • Zachęcanie rodziców do wspierania hobby swoich dzieci. • Zachęcanie rodziców by stwarzali sytuacje ułatwiające ich dziecku poznanie własnych zainteresowań. <p>Sztuka prezentacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sztuka przekonywania, argumentowania; - Dyskusje i pogadanki klasowe, - Umiejętność prezentowania własnych poglądów i pomysłów. - Cykliczne warsztaty "dyskusja na forum" <p>Osiągnięcia edukacyjne ucznia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dostrzeganie swoich zalet i umiejętności, - Adekwatne wykorzystywanie wiedzy w życiu. <p>Poznanie metod twórczego rozwiązywania problemów: burza mózgów, pytania otwarte, debata itp.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jestem twórczy, szukam rozwiązań, kreatywnie uczestniczę w zajęciach. 	<p>Konkursy szkolne i pozaszkolne np: artystyczne, plastyczne, matematyczne, polonistyczne, zawody sportowe. Wystawy prac plastycznych. Prezentacja na szkolnych uroczystościach. Udział w zajęciach pozaszkolnych.</p> <p>Wybory do Samorządu Uczniowskiego(kampania),</p> <ul style="list-style-type: none"> Imprezy szkolne, Prezentacja dorobku szkoły na zewnątrz, Turnieje szkolne i pozaszkolne. <p>Konkursy interdyscyplinarne. Konkursy przedmiotowe.</p> <p>Zajęcia z twórczego myślenia.</p>
---	---	--

<p>korzystać z dóbr kultury i zna jej wartość.</p> <p>VII. Uczeń zna i posługuje się przynajmniej jednym językiem obcym.</p> <p>VIII. Uczeń zna i potrafi posłużyć się podstawową metodą komunikacji wspomagającej i alternatywnej.</p> <p>IX. Uczeń pokonuje trudności w nauce.</p>	<p>Kultywowanie tradycji narodowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Korzystanie z dóbr kultury (muzea, zabytki), - Planuje wycieczkę krajoznawczą, - Poznaje i pamięta historię i tradycję naszej szkoły. <ul style="list-style-type: none"> • Zaproszenie rodziców na spotkania organizowane przez uczniów. <p>Zwiedzam świat bez barier językowych. Posługiwanie się językiem nowożytnym. Wspomnienia z wakacji. Zajęcia otwarte: lekcje, prezentacje dzieci.</p> <p>Poznaje różne rodzaje komunikacji alternatywnej i potrafi porozumieć się z osobą niemówiącą.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie rodziców z komunikacją niewerbalną. <p>Stosowanie podczas lekcji różnorodnych metod nauczania. Indywidualizacja pracy w czasie lekcji – dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości uczniów. Przeprowadzenie zajęć dotyczących technik skutecznego uczenia się</p>	<p>Wyjazdy do muzeum, teatru, kina, filharmonii, opery.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uroczystości szkolne. - Wycieczki krajoznawcze. <p>Konkursy oraz filmy w wersji oryginalnej. Korespondencja między innymi krajami. Prezentacja innych krajów.</p> <p>Odczytywanie podstawowych symboli i oznakowań w miejscach publicznych.</p> <p>Mnemotechniki. Kontakt ze specjalistami oraz pomoc w PPP.</p>
--	---	---

	<p>i sposobów organizowania sobie nauki oraz czasu wolnego.</p> <p>Organizowanie pomocy koleżeńskiej.</p> <p>Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych – kółek zainteresowań, zajęć dydaktyczno</p> <p>– wyrównawczych, zajęć dodatkowych i specjalistycznych.</p>	
SFERA ROZWOJU FIZYCZNEGO I ZDROWIA		
<p>I. Uczeń dba o higienę osobistą. Budowanie świadomej współzależności między poszczególnymi wymiarami zdrowia.</p>	<p>Prelekcje, pogadanki, dramy, ankiety, wywiady z ciekawymi ludźmi.</p> <p>Badanie słuchu dzieci i wychowanków</p> <p>Projekty „Szkłanka mleka” i „Owoce i warzywa w szkole”</p> <p>Program edukacyjny „Żywienie na wagę zdrowia”</p> <p>Konkursy plastyczne o tematyce dotyczącej przeciwdziałaniu uzależnieniom.</p> <p>Akcja „Dzień warzyw i owoców”</p> <p>Realizacja zadań zawartych w harmonogramie Programu Szkoły Promującej Zdrowie oraz Akademii Zdrowego Przedszkolaka.</p> <p>Dbanie o własną higienę:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Higiena w okresie dojrzewania, - Kultura spożywania posiłków, - Higiena mojego ciała i umysłu. <p>Uświadamianie rodzicom konieczności wyrabiania nawyków higienicznych.</p>	<p>Spotkania z pielęgniarką szkolną (edukacja zdrowotna). Przerwy obiadowe. Wyjazdy, imprezy, wycieczki klasowe. Programy edukacyjne „Żywienie na wagę zdrowia”.</p>
<p>II. Uczeń zna zasady zdrowego odżywiania oraz konsekwencje wynikające z nieprawidłowej diety.</p>	<p>Prelekcje, pogadanki, spotkanie z dietetykiem. Konkurs w ramach projektu "Tydzień promocji zdrowia" - zdrowe odżywianie. Wyrabianie prawidłowych nawyków żywieniowych. Uświadamianie następstw złego odżywiania się w przeszłości - nadwaga i otyłość.</p>	<p>Spotkania z pielęgniarką szkolną, dietetykiem. Konkurs.</p>
<p>III. Uczeń dba o swoją sprawność fizyczna i</p>	<p>Planowanie i organizowanie</p>	

<p>potrafi zachęcać do tego innych.</p>	<p>wspólnych wyjazdów plenerowych. Znaczenie sportu dla zdrowia i kondycji człowieka (zajęcia wuefu). Sport to zdrowie- wspólne planowanie imprez rekreacyjnych i sportowych. Udział w imprezach sportowych.</p>	<p>Zajęcia sportowe: zawody, rozgrywki szkolne i pozaszkolne. Wycieczki, rajdy. Zajęcia taneczne.</p>
<p>IV. Uczeń umie czynnie wypoczywać i konstruktywnie wykorzystywać czas wolny.</p>	<p>Przypominanie zasady kultury zdrowotnej i wypoczynku. Omawianie bezpieczeństwa w czasie poruszania się po drogach; Zapoznanie jak miło i ciekawie spędzić czas wolny. Propagowanie zdrowego stylu życia.</p>	<p>Spotkanie z Policją (Dzielnicowym). Organizowanie egzaminu na kartę rowerową. Wyjazdy integracyjne.</p>
<p>V. Uczeń potrafi żyć bez nałogów, zna ich szkodliwe działanie.</p>	<p>Propagowanie zdrowego stylu życia, dbam o swoje zdrowie i potraję odmawiać. Utrwalanie wiedzy o szkodliwych skutkach palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania środków odurzających: dopalaczy, narkotyków oraz uzależnienia od środków masowego przekazu oraz internetu. Uświadomienie rodzicom szkodliwych skutków nałogów, ich wpływ na rozwój organizmu młodego człowieka (pomoc w rozpoznawaniu uzależnienia).</p>	<p>Profilaktyka uzależnień: Programy edukacyjne: - „Stop nałogom”, - „Zachowaj trzeźwy umysł” Zajęcia sportowe, zajęcia pozalekcyjne.</p>
<p>VI. Uczeń zna funkcjonowanie swojego organizmu.</p>	<p>Zapoznanie z odmiennością płci oraz odmiennością zachowań, zainteresowaniami i sposobem bycia chłopców i dziewcząt. Fizjologiczne problemy okresu dojrzewania: - Dojrzewam, zmieniam się, - Jestem swoim przyjacielem.</p>	<p>Spotkania z pielęgniarką, pedagogiem szkolnym, Warsztaty i filmy edukacyjne. Zajęcia z</p>

	Zapoznanie rodziców z okresem rozwoju i dojrzewania.	Wychowania do życia w rodzinie.
SFERA ROZWOJU MORALNO - SPOŁECZNEGO		
I. Uczeń potrafi współpracować w grupie.	Poznajemy zasady współpracy w grupie, tworzenie norm grupowych. Zawarcie pisemnego kontraktu z grupą. Integracja grupy – jestem członkiem społeczności klasowej i szkolnej. Przedstawienie rodzicom zasady funkcjonowania kontraktów.	Wycieczki, dyskoteki, ogniska, imprezy okolicznościowe.
II. Uczeń jest wrażliwy na potrzeby innych i nie izoluje innych od siebie.	Wyrobienie wrażliwości na potrzeby innych. Organizowanie pomocy koleżeńskiej. Różne role dziecka w rodzinie i społeczności szkolnej. Mediacje w konfliktach rówieśniczych – rzeczywiste sytuacje lub zajęcia warsztatowe. Stały kontakt z rodziną dziecka. Rozmowy z uczniem. Działania na terenie klasy zmierzające do włączenia ucznia odizolowanego w życie klasy. Informacja o prowadzonych na terenie szkoły akcjach charytatywnych i innych. Zaangażowanie rodziców w organizację imprez klasowych i szkolnych.	Szkolne i pozaszkolne akcje: zbiórki zabawek, pieniędzy, żywności. Zbiórki karmy dla zwierząt. Zajęcia integrujące.
III. Uczeń potrafi rozwiązywać konflikty.	Poznanie sposobów zachowania się w sytuacjach konfliktowych oraz strategii i sposoby rozwiązywania konfliktów. Elementy asertywności. Trudne sytuacje -jak radzę sobie z emocjami. Uświadomienie rodzicom przyczyn powstawania konfliktów i ich skutków.	Zajęcia dla uczniów i rodziców dotyczące umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych.

<p>IV. Uczeń potrafi podejmować role społeczne.</p>	<p>Wybór Samorządu Szkolnego i Klasowego. Umiejętność pełnienia różnych ról społecznych. Uświadomienie rodzicom, że przekazują dziecku wzorce pełnienia różnych ról społecznych.</p>	<p>Spotkania z samorządowcami, ciekawymi osobami. Wycieczki, dyskoteki, imprezy okolicznościowe: np. Dzień Matki, Ojca, Babci i Dziadka itp.</p>
<p>V. Uczeń jest osobą tolerancyjną.</p>	<p>Nauka tolerancji dla odmiennych wyznań, rasy, ideologii, poglądów. Poznajemy kulturę i zwyczaje innych narodów. Nie ma dwóch ludzi takich samych na świecie - zwrócenie uwagi na problem nietolerancji. W ramach spotkań z rodzicami przeprowadzenie pogadanki dotyczącej nietolerancji i jej skutków.</p>	<p>Obchody świąt w różnych religiach i regionach świata. Zapoznanie się z najważniejszymi poglądami, postawami innych religii i narodowości.</p>
<p>VI. Uczeń potrafi być asertywny.</p>	<p>Poznaje sposoby kulturalnego odmawiania. Poznaje zasady aktywnego słuchania i komunikowania. Doświadcza ważnych uczuć. Poznaje jakie są pozytywne i negatywne skutki stresu i emocji. Zajęcia z komunikacji interpersonalnej.</p>	<p>Imprezy okolicznościowe, dyskoteki, spotkania.</p>
<p>VII. Zna i rozumie potrzebę ochrony środowiska naturalnego.</p>	<p>Dbą o środowisko naturalne. Uczestnictwo w akcji „Sprzątanie świata” (dyskusja, rysunek, plakat, porządkowanie okolicy). Zdobywa wiedzę, dlaczego należy dbać o swoje naturalne otoczenie. Udział rodziców w akcjach organizowanych na terenie szkoły.</p>	<p>Konkursy ekologiczne. Segregacja odpadów. Konkursy plastyczne o tematyce ekologicznej. Heppeningi ekologiczne.</p>
<p>VIII. Uczeń zna swoje</p>		

<p>świata.</p> <p>III. Uczeń nie wyraża zgody na wszelką przemoc i reaguje na nią</p> <p>IV. Uczeń stara się panować nad własnymi emocjami i stresem.</p> <p>V. Uczeń wyróżnia się kulturą osobistą w</p>	<p>kraju. Wykonuje gazetki tematyczne. Zna swoją miejscowość i pielęgnuje nasz regionalny język. Wspólne wyjścia na wystawy, wycieczki. Prezentowanie prac dzieci.</p> <p>Poznanie pokojowych sposobów rozwiązywania konfliktów. Przeprowadzenie ankiety: „Bezpieczeństwo w szkole”. Tworzenie gazetki tematycznej, Kształcenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Debata czy wychowanie do posłuszeństwa sprzyja agresji? Informacja o bezpieczeństwie w szkole.</p> <p>Kształtowanie umiejętności panowania nad emocjami. Poznanie pozytywnych i negatywnych skutków stresu oraz sposobów na jego pokonanie. Rozróżnianie czym jest złość, a czym agresja? Nauka radzenia sobie z własnymi uczuciami i emocjami. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresowych, przemocy, wykluczenia i mobbingu. Uczenie radzenia sobie ze stresem oraz emocjami prowadzącymi do zachowań agresywnych - ukazanie uczniom schematu narastania agresji. Warsztaty dla rodziców – jak pomóc własnemu dziecku.</p>	<p>regionu. Udział w imprezach miejskich i konkursach. Zwiedzanie wystaw tematycznych w muzeum naszego miście.</p> <p>Heppeningi przeciw przemocy. Zajęcia z Policją. Zajęcia reagowania na przemoc.</p> <p>System wzmocnień pozytywnych. Motywowanie, wspieranie. Konkursy, zabawy, rywalizacja. Elementy treningu panowania nad emocjami.</p>
---	---	---

<p>postawie i słowie.</p> <p>VI. Uczeń ma świadomość więzi emocjonalnej z najbliższymi.</p> <p>VII. Uczeń zna wartość rodziny.</p> <p>VIII. Uczeń zna i rozwija właściwy system wartości.</p> <p>IX. Uczeń kształtuje i rozwija postawę</p>	<p>Ustalenie kodeksu postępowania. Omówienie karty oceny zachowania. Przestrzeganie Regulaminu Szkoły. Przestrzega zasad dobrego wychowania. Korzystanie z "magicznych" słów (dziękuję, proszę, przepraszam, dzień dobry, do widzenia) oraz zwracanie uwagi na poprawność wystawiania się.</p> <p>Organizacja imprez klasowych. Hołdowanie tradycji świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocy w domu. Umacnianie więzi rodzinnych - Ja i moja rodzina – moje miejsce w rodzinie. Tworzenie więzi koleżeńskich i przyjacielskich. Wywiady środowiskowe. Pomoc rodziców w organizacji imprez.</p> <p>Uświadamianie istotnego wpływu rodziny na wychowanie młodego pokolenia. Poznanie podstawowych funkcji rodziny. Rodzina – pierwsze nawyki i przyzwyczajenia dziecka.</p> <p>Kształtowanie prawidłowego systemu wartości. Przestrzeganie szkolnej hierarchii wartości. Kształtowanie umiejętności dokonywania właściwego wyboru. Wspólne imprezy klasowe. Wspólne wdrażanie</p>	<p>Godna prezentacja własnej osoby w szkole i poza nią.</p> <p>Pomoc koleżeńska. Rodzinne spotkania. Wycieczki, wyjścia, klasowe spotkania.</p> <p>Spędzanie czasu wolnego z rodziną.</p> <p>Spotkania klasowe, wyjścia, wycieczki, pomoc koleżeńska.</p>
--	---	---

<p>IV. Uczeń ma świadomość występowania cyberuzależnienia oraz cyberprzemocy (heyting, stalking). Uczeń ma świadomość możliwości i zagrożeń "cyber".</p>	<p>na sygnały mówiące o nadużywaniu substancji uzależniających. Zwiększenie świadomości powodów, dla których ludzie uzależniają się. Zapoznanie z różnymi rodzajami zachowań i przedstawienie zachowania asertywnego jako najlepszego sposobu odmawiania.</p> <p>Zapoznanie z pojęciami cyberuzależnienie oraz cyberprzemoc. Kształtowanie prawidłowej postawy wobec przemocy w sieci. Zapoznanie z procedurami zgłaszania nadużyć w sieci. Wprowadzenie i wyjaśnienie pojęć stalking oraz heyting. Kształtowanie umiejętności bezpiecznego korzystania z sieci komórkowej i internetowej.</p>	<p>dotyczącej przeciwdziałania uzależnieniom. Spotkania z pracownikami, Poradni Uzależnień, Policji.</p> <p>Warsztaty, pogadanki.</p>
<p>Plany działań według programów wychowawczych poszczególnych klas I - VIII (Aneks nr3), oraz treści podstawy programowej(Aneks nr 4),</p>		

V. EWALUACJA PROGRAMU:

Efekty działań wychowawczo – profilaktycznych będą monitorowane na bieżąco.

Sposoby zbierania informacji:

- obserwacja uczniów w różnych sytuacjach szkolnych,
- rozmowy z nauczycielami, uczniami, rodzicami,
- analiza dokumentów,
- ankiety.

Na podstawie analizy zebranych danych wyciągnięte zostaną wnioski dotyczące poprawy sytuacji problemowych i zalecenia w zakresie oddziaływań profilaktycznych i wychowawczych na kolejny rok.

**Program Wychowawczo- Profilaktyczny Zespołu Szkolno - Przedszkolnego nr 3
w Wodzisławiu Śląskim**